

FIȘA DISCIPLINEI (CONSILIEREA FAMILIEI ȘI A PERSOANELOR CU DIFICULTĂȚI)

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „OVIDIUS” DIN CONSTANȚA
1.2 Facultatea	PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI
1.3 Departamentul	PSIHOLOGIE, ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.4 Domeniul de studii	ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.5 Ciclu de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii	PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ
1.7 Anul universitar	2025-2026

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	CONSILIEREA FAMILIEI ȘI A PERSOANELOR CU DIFICULTĂȚI				
2.2 Cod disciplină	PPS3212				
2.3 Titularul activităților de curs	LECT. UNIV.DR. FLORENTINA OLIMPIA AVRAM				
2.4 Titularul activităților aplicative	LECT. UNIV.DR. FLORENTINA OLIMPIA AVRAM				
2.5 Anul de studii	III	2.6 Semestrul	6	2.7 Tipul de evaluare	Colocviu
				2.8 Regimul disciplinei	DS/DA
				*/**	

* DF – disciplină fundamentală, DS – disciplină de specializare, DC – disciplină complementară

** DOB – disciplină obligatorie; DOP – disciplină opțională; DFA – Disciplină facultativă

3. Timpul total (ore pe semestru)

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 aplicații***	1
3.4 Total ore activități directe pe semestru	36	din care: 3.5 curs	24	3.6 aplicații	12
3.7 Total ore de studiu individual					39
Distribuția fondului de timp					[ore]
Studiul cărților, manualelor, suportului de curs,, notițelor, bibliografie minimală recomandată					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminar / laborator / proiect, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Pregătire pentru prezentări sau verificări					5
Pregătire pentru examinarea finală					3
Alte activități: consultații					1
3.8 Total ore pe semestru	75 (3.4. + 3.7)				
3.9 Numărul de credite	3				

*** S - seminar; L - laborator; P - proiect

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de rezultate ale învățării	Nu este cazul

5. Condiții necesare pentru desfășurarea optimă a activităților didactice (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Sală de curs, dotată cu laptop, videoproiector și software adecvat (Power Point, Word)
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului / proiectului*	• Sală de curs, dotată cu laptop, videoproiector și software adecvat (Power Point, Word)

*Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei

6. Obiectivele disciplinei

6.1 Obiectivul general al disciplinei	Conturarea unei perspective complexe si deschise asupra posibilitatilor de interventie si sprijin prin consilierea în favoarea persoanelor cu CES și a familiilor acestora.
6.2 Obiectivele specifice	• Explicarea și clarificarea diferentelor de rol si tip de activitate la nivelul institutiilor care ofera servicii pentru persoane cu CES și familie. • Antrenarea și formarea de competente si capacitati cognitive, sociale, profesionale si abilitati de lucru in interventia directa asupra parintilor prin programe de educatie si activitati de consiliere. • Oferirea de reperele generale cele mai cunoscute si cateva modele de programe de consiliere a persoanelor cu CES și a familiilor, si sa dezvolte competentele de elaborare a unor astfel de instrumente de interventie directa asupra parintilor si familiilor.

7. Rezultatele învățării

Cunoștințe	C1. Studentul definește conceptele fundamentale ale consilierii familiale și ale consilierii persoanelor cu dificultăți, în contextul psihopedagogiei speciale. C2. Studentul explică diferențele de rol și tip de activitate între consilierea educațională, psihologică, familială și socială. C3. Studentul cunoaște principalele modele și programe de consiliere destinate părinților și familiilor copiilor cu CES (Portage, Step by Step, Abidin, Wentzel etc.). C4. Studentul descrie particularitățile consilierii în situații de dificultate (dizabilitate, abuz, sărăcie, violență domestică, marginalizare, boli cronice). C5. Studentul explică principiile și valorile consilierii centrate pe familie și rolul acesteia în incluziunea educațională și socială a persoanelor cu CES.
Aptitudini	A1. Studentul identifică nevoile familiei și ale persoanelor aflate în dificultate, selectând metode și tehnici adecvate de consiliere. A2. Studentul proiectează un program de consiliere familială adaptat particularităților copiilor cu CES și mediului educațional. A3. Studentul aplică metode de comunicare eficientă și empatică în relația consilier–familie–comunitate. A4. Studentul utilizează studii de caz și jocuri de rol pentru a analiza și gestiona situații problematice specifice. A5. Studentul elaborează recomandări și planuri de sprijin pentru părinți și educatori, bazate pe principiile colaborării interdisciplinare.

Responsabilitate și autonomie	RA1. Studentul demonstrează respect față de principiile etice și deontologice în consilierea persoanelor cu dificultăți și a familiilor acestora. RA2. Studentul colaborează eficient în echipe multidisciplinare implicate în consilierea și sprijinirea familiilor. RA3. Studentul își asumă responsabilitatea formării proprii și a autoevaluării continue în domeniul consilierii familiale. RA4. Studentul manifestă autonomie și inițiativă în documentarea, analiza și elaborarea unor intervenții educativ-terapeutice orientate spre incluziune și sprijin familial.
--------------------------------------	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Bazele teoretice ale problematicii consilierii Definirea activității de consiliere. Dimensiunile consilierii: comunicarea, rezolvarea de probleme, luarea deciziilor, negocierea. Intervenția socio-educatională ca tip de acțiune socială remediativă la nivelul familiilor. Diferențe între consilierea persoanei aflate în dificultate, consilierea școlară și consilierea psihologică. Profilul consilierului. Caracteristicile consilierii părinților copiilor cu CES: principii, orientări, domenii de aplicație, strategii, etape. Modelul de intervenție socială centrat pe familie : principii, direcții, elemente principale. Lucrul în echipă pentru consilierea persoanelor cu CES. Profilul consilierului. Calitati, abilitati si cunostinte necesare. Pregatirea consilierului : pregatirea initiala si pregatirea continua.	Expunerea Joc de rol Demonstrația Problematizarea	3 ore
2. Definirea situațiilor dificile care cer consilierea: Definirea momentelor de dificultate : CS, CES, dizabilitate, familii aflate în situații dificile, familia copilului cu dizabilități, vârstnicii, populații marginalizate și vulnerabile, sărăcia, bolile cronice, adolescența cu maternitate, maternitate și abandon, adopție și conflicte de adopție, violența în familie, abuzul și maltratarea, etc. Aspecte generale privind locul consilierului și implicarea în rezolvarea problemei persoanei : întărirea, împuternicirea și responsabilizarea versus manipulare, conducere și orientare spre soluții.		3 ore
3. Specificul consilierii în situații diferite. Anunțul dizabilității: ce este anunțul și rolul său în intervenția și dezvoltarea ulterioară a persoanei. Parteneriatul consilierului cu familia : direcțiile prioritare de acțiune. Moduri de relaționare cu alți specialiști. Dizabilitatea și posibilitatea de consiliere: persoana cu dizabilități, copiii cu dizabilități și școlarizarea lor, alegerea carierei la persoana cu dizabilități, integrarea socială, familiile care au copii cu dizabilități. Consilierea persoanelor care aparțin unor grupuri sociale marginalizate și vulnerabile: romii, sectele religioase, etc. Abuzul și violența în familie : asupra soțiilor și asupra copiilor. Consilierea copiilor maltratați. Sărăcia ca fenomen social care are efecte profunde asupra familiilor : forme de consiliere în familiile sărace. Alte situații care presupun consilierea : drogurile, alcoolul, sarcina la adolescență, abandonul copiilor, adopția, asistentul maternal, etc.		3 ore

4. Delimitari si clarificari ale rolurilor socio-profesionale in contextul sprijinirii familiei. Consilierea familială și consilierea părinților ca forme ale activității de consiliere psihopedagogică și psihologică: diferite și asemănări. Forme instituționale de organizare a activităților de consiliere a familiei și a părinților: cabinetele de asistență psihopedagogică, centrele de informare și consilierea părinților, centrele de zi cu profil diferit care sprijină familia. Diferențele dintre consilierea familiei și consilierea membrilor acesteia: consilierea părinților, fraților, copilului. Forme instituționale pentru derularea diferitelor forme de consiliere și profesioniști implicați. Consilierea familiei și consilierea părinților din perspectiva psihologică: terapiile de familie. Definirea consilierii familiale. Locul și rolul consilierii părinților în cadrul consilierii familiale. Consilierea fraților și consilierul copilului aflat în situație dificilă sau cu dificultăți de învățare.		3 ore
5. Specificul activităților de consiliere a părinților ai copiilor cu CES la nivelul școlilor : Rolul consilierului școlar și al psihologului școlar. Relația dintre cele două roluri. Probleme ale părinților în consiliere. Condițiile consilierii eficiente. Problemele consilierilor în relația cu părinții. Ajutor activ. Pași de urmat în consilierea părinților. Ce este un program pentru părinți în școală. Curriculum pentru formarea părinților. Formatorul în programele pentru părinți: competențe necesare. Coordonatele comune programelor pentru părinți. Principiile de elaborare a programelor. Diferențele dintre programele de educație a părinților și activitatea de consiliere. Educația părinților și programele de formare în relație cu consilierea în situații dificile și consilierea ca prevenire.		3 ore
6. Metode de antrenare a părinților în programele de formare a calitatilor parentale. Modele de organizare a unui program de formare cu părinții. Indicatorii de evaluare în programele de educație familială. Indicatorii în alegerea unui program. Criticile aduse programelor de educație a părinților. Părinții voluntari: criterii de selecție. Structura unei unități de intervenție-a unei ședințe de lucru în consilierea părinților. Recomandări și indicații de acțiune. Avantajele lucrului în grup. Exemple concrete: câteva moduri de implicare. Metode de grup.		3 ore
7. Structura unei unități de intervenție, aspecte de organizare si specific. Derularea sedintelor. Etapele necesare. Specificul consilierii în situații diferite. Consilierea familiilor aflate în situații de risc, sărăcie și probleme socio/economice, divorț și separare, violență și maltratare, probleme școlare ale copiilor, anunțul handicapului, copilul cu dizabilități, boli cronice și terminale, etc.		3 ore
8. Modele de programe de formare si consiliere. Programul Portage pentru părinți. Programul <i>Sa invatam impreuna</i>, pentru părinții cu copii cu dizabilități. Programul Abidin pentru dezvoltarea abilităților parentale, Programul Step by Step, Programul L. Wentzel, etc.		3 ore
Bibliografie [1] Ainscow, M. (1991). <i>Effective Schools for All</i>. Fulton, London. [2] Baban, A. (coord.) (2001). <i>Consiliere educațională</i>. Cluj-Napoca.		

- [3] Birch, A., Hayward, S. (1999). *Diferențe interindividuale*. Editura Tehnică, București.
- [4] Bloom, J. (1992). *Parenting Our Schools*. Little Brown and Company, Boston.
- [5] Bunesco G., Alecu G., Badea D. (1997). *Educația părinților. Strategii și programe*. EDP, București.
- [6] Elias, M., Tobias, S., Friedlander, B. (2002). *Inteligența emoțională în educația copiilor*. Curtea Veche, București.
- [7] Erikson, E. (1965). *Childhood and Society*. Paladin, London.
- [8] Gallagher, M., Mason, J., Rossiter, J., Sandison, M. (1997). *Parenting Programs in South Wales*. NIZW.
- [9] Grover, H. J. (1986). *School Counseling Programs*. Winsconsin Department of Public Instruction.
- [10] Hanrahan, M., Prinsen, B. (1997). *Community Health, Community Care, Community Support*. NIZW.
- [11] Holdevici, I., Neacșu, V. (2006). *Consiliere psihologică și psihoterapie în situații de criză*. Editura Dual Tech, București.
- [12] Mihăilescu, I. (1999). *Familia în societățile europene*. Editura Universității din București.
- [13] Mitrofan, I., Mitrofan, N. (1991). *Familia de la A la Z*. Editura Științifică, București.
- [14] OCDE (1996). *Des services efficaces pour l'enfant et la famille à risque*. Paris.
- [15] Ooms, T., Preister, S. (1988). *A Strategy for Strengthening Families*. AAMFT, Washington DC.
- [16] Păun, E. (1982). *Sociopedagogie școlară*. EDP, București.
- [17] Pourtois, J. P., Desmet, H. (1996). *Les thématiques en éducation familiale*. De Boeck, Paris.
- [18] Pringle, M. K. (1975). *The Needs of Children*. Hutchinson, London.
- [19] Roudinesco, E. (2000). *Familia în dezordine*. Editura Trei, București.
- [20] Șoitu, L., Vršmaș, E., Păun, E. (2001). *Consiliere familială*. Institutul European, Iași.
- [21] Telleri, F. (2003). *Pedagogia familiei*. EDP, București.
- [22] Vršmaș, E. (2003). *Consilierea și educația părinților*. Editura Aramis, București.

8.2 Aplicații (seminar/laborator/proiect)*

*Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei

	Metode de predare	Număr ore alocate
1. Ce este consilierea și ce tipuri de consiliere există.	Expunerea Joc de rol Demonstrația Problematizarea	2 ore
2. Definirea momentelor de dificultate și a situațiilor care cer consilierea.		2 ore
3. Anunțul dizabilității sau a handicapului.		1 oră
4. Violența în familie și consilierea.		1 oră
5. Consilierea persoanelor care aparțin unor grupuri sociale marginalizate și vulnerabile.		2 ore
6. Consilierea familială și consilierea părinților. Forme instituționale pentru derularea diferitelor forme de consiliere și profesioniști		2 ore
7. Structura unei unități de intervenție, aspecte de organizare și specific.		2 ore

Bibliografie

- [1] Departamentul pentru Sănătate Publică Massachusetts (1997). *Să lucrăm împreună. Resurse de participare a familiei la intervenția timpurie*. RENINCO–UNICEF.
- [2] Evans, J., Meyers, R., Ilfeld, E. (2000). *Early Childhood Counts*. The World Bank, Washington.
- [3] Grupul Operativ pentru Participarea Familiei (1997). *Resurse de participare a familiei la intervenția timpurie*. RENINCO.
- [4] Hedges, P. (1999). *Personalitate și temperament*. Humanitas, București.
- [5] Hermanns, J. (1997). *Effective Strategies of Psychosocial Prevention*. NIZW.
- [6] OCDE (1995). *Les enfants à risque*. Paris.
- [7] OCDE (1982). *The Educational Role of the Family*. CERI, Paris.
- [8] Pachetul de resurse pentru profesori (1996). *Cerințe speciale în clasă*. UNESCO–UNICEF.
- [9] Reedy, S., Woodhead, M. (1980). *Family Work and Education*. Hodder and Stoughton, London.
- [10] Rondal, J. A. (1983). *L'interaction adulte-enfant et la construction du langage*. Mardaga, Paris.
- [11] Shepard, R. G., Trimberger, A. K. et al. (1999). *Empowering Family–School Partnership*. *Contemporary Education*, 70(3), 33–40.
- [12] Stănculescu, E. (1997). *Sociologia educației familiale*. Editura Polirom, Iași.
- [13] Stancu, I. (2005). *Mic tratat de consiliere psihologică și școlară*. Editura Sper, București.
- [14] Tomșa, G. (2001). *Consilierea și orientarea în școală*. Editura CREDIS, București.

- [15] Tomșa, G. (1999). *Orientarea și dezvoltarea carierei*. Editura Viața Românească, București.
[16] UNESCO (1994). *Conferința de la Salamanca*. MEN–UNICEF.
[17] UNESCO (1995). *Cerințe speciale în clasă*. RO MEDIA–UNICEF.
[18] UNESCO (2002). *Să înțelegem și să răspundem la cerințele elevilor din clasele incluzive*. RO MEDIA–UNICEF.
[19] UNESCO (2001). *Dosarul deschis al educației incluzive*. RENINCO–UNICEF.
[20] Voinea, M. (1996). *Psihosociologia familiei*. Universitatea din București.
[21] Vrăsmaș, T. (2004). *Școala și educația pentru toți*. Editura Miniped, București.
[22] Zamfir, C. (2006). *Diagnoza sărăciei și a riscurilor în dezvoltarea copilului în România*. Institutul de Cercetări a Calității Vieții.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Evaluare din conținutul tematic al cursului și bibliografie	Examen oral	50%
9.5 Aplicații* <i>*Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei</i>	Elaborarea și prezentarea unui program de consiliere a părinților și a familiei copiilor cu CES	Prezentare program consiliere	40%
		Punctaj oficiu	10%
9.6 Standard minim de performanță / Condiții de promovare			
• Studenții trebuie să cunoască terminologia specifică disciplinei, să elaboreze un program de consiliere și să-și formeze o atitudine pro-incluziune a elevilor cu CES			

Data
completării,

Titular activităților de curs,
Nume/Prenume /Semnătura

Titular aplicații,
Nume/Prenume /Semnătura

28.10.2025

Lect. Univ. Dr. Florentina Olimpia
Avram

Lect. Univ. Dr. Florentina Olimpia
Avram

Data avizării în Departament,

30.10.2025

Director de Departament,
Nume/Prenume /Semnătura
Lect.univ.dr. Mariana Floricica Călin

Decan,
Nume/Prenume /Semnătura
Conf.univ.dr. Raluca Silvia Matei